

I. I. Войтовичкандидат юридичних наук, суддя
Херсонського окружного адміністративного суду

ХАРАКТЕРИСТИКА ОСІБ, ЯКІ ВЧИНЯЮТЬ КОРУПЦІЙНІ ЗЛОЧИНИ У СФЕРІ ВОЄННОЇ БЕЗПЕКИ В УКРАЇНІ

Актуальність статті полягає в тому, що кримінологічна характеристика будь-якого явища окрім аналізу кількісно-якісних показників, обов'язково включає характеристику особи, яка відіграє головну роль у вчиненні конкретного суспільно-небезпечного діяння. Характеристика особи, яка вчиняє злочин, є складовою частиною кожного кримінологічного дослідження. Оскільки визначення сукупності ознак, які притаманні особі, схильній до вчинення злочину, дозволяє визначити комплекс адекватних та ефективних заходів запобігання. Запропоновано характеристику осіб, які вчиняють корупційні злочини у сфері військової безпеки в Україні. Досліджено соціальні, біологічні та психологічні сторони особи злочинця під кутом їх впливу на злочинну поведінку. За демографічними ознаками корупціонери у сфері військової безпеки – це переважно чоловіки середнього віку, з вищою освітою, які мають сім'ю. Соціальні ознаки характеризуються наявністю повноважень офіцера корупції, наявністю підлеглих (військовослужбовців, начальників). Особа пасивного корупціонера наділена організаційно-розпорядчими та господарськими повноваженнями, які визначають коло її зловживань з метою отримання неправомірної вигоди. Часто корупційні злочини вчиняють особи, які обіймали керівні посади від 1 до 5 років (52,9%). Для корупціонерів у військовій сфері характерний високий рівень доходів і звичка вирішувати свої проблеми за рахунок підлеглих або інших осіб. Психологічні ознаки корупціонерів військової сфери характеризують їх як осіб активних, енергійних, ініціативних, емоційно стійких, працездатних, з розвиненим самоконтролем, схильністю до вирішення важливих завдань у складних умовах, стресостійкістю. При цьому вони прагматичні, клієнтські, цілеспрямовані, егоїстичні, з надмірною самовпевненістю. Більшість корупційних злочинів у сфері військової безпеки вчиняються спеціальним суб'єктом з особливим класом як індивідуально, так і у складі групи. 5–6% розслідуваних справ мають системний характер вчинення корупційних злочинів. Мотив – винний мотив, задоволення особистих інтересів або інтересів третіх осіб, мета – отримання неправомірної вигоди. Поширеними способами вчинення корупційних діянь у сфері військової безпеки є хабарі, зловживання владою або службовим становищем, неправомірне надання/одержання неправомірної вигоди, незаконне використання владних повноважень з метою заволодіння майном тощо.

Ключові слова: корупція, злочинність, воєнна безпека, злочинна поведінка, характеристика осіб.

Постановка проблеми. Кримінологічна характеристика будь-якого явища окрім аналізу кількісно-якісних показників, обов'язково включає характеристику особи, яка відіграє головну роль у вчиненні конкретного суспільно-небезпечного діяння. Характеристика особи, яка вчиняє злочин, є складовою частиною кожного кримінологічного дослідження. Оскільки визначення сукупності ознак, які притаманні особі, схильній до вчинення злочину, дозволяє визначити комплекс адекватних та ефективних заходів запобігання.

Дослідження осіб, які вчиняють ці злочини, в подальшому дозволить глибше та предметно

з'ясувати сутність криміногенних детермінант, які обумовлюють їх вчинення. Адже особа виступає своєрідним «елементом зв'язку» між соціальними умовами суспільного життя та злочинністю, правопорушник є центральною ланкою, що поєднує причину та наслідок [1, с. 10]. Адже сама по собі, без впливу внутрішніх спонукань та зовнішніх факторів особа не буде вчиняти злочини. І саме тому вивчення сутнісних ознак, властивостей особи злочинця, результат їх взаємозв'язку, роль у вчиненні злочину є однією з обов'язкових умов здійснення ефективної запобіжної діяльності як в економічній сфері взагалі, в сфері державного управління та воєнної безпеки.

Зв'язок теми дисертації із сучасними дослідженнями. Різні теоретичні та прикладні аспекти протидії корупції представлені у великій кількості наукових робіт, зокрема таких правознавців, як Л. І. Аркуша, Л. В. Багрій-Шахматов, В. І. Борисов, А. М. Бойко, О. Ю. Бусол, В. В. Василевич, В. М. Гаращук, В. В. Голіна, Б. М. Головкін, В. К. Грищук, Н. О. Гуторова, І. М. Даньшин, О. О. Дудоров, О. М. Джужа, В. М. Дрьомін, С. А. Задорожний, З. А. Загинеї, А. П. Закалюк, А. Ф. Зелінський, О. Г. Кальман, О. О. Кваша, В. М. Киричко, М. Г. Колодяжний, О. М. Костенко, О. Г. Кулик, І. В. Кушнар'юв, О. М. Лозинський, І. Є. Мезенцева, М. І. Мельник, Д. Г. Михайленко, А. А. Музика, Є. В. Невмержицький, В. О. Навроцький, Д. О. Олійник, А. В. Савченко, Є. Д. Скулиш, Є. Л. Стрельцов, В. Я. Тацій, В. О. Туляков, П. Л. Фріс, М. І. Хавронюк, В. В. Шаблюстий, В. І. Шакур, О. В. Шевченко, О. Ю. Шостко, Н. М. Ярмиш та інші.

Виклад основного матеріалу. Кримінологічне пізнання природи злочинця полягає у вивченні його соціальної, біологічної та психологічної сторін, під кутом їх впливу на злочинну поведінку. Саме тому, особу злочинці слід вивчати за демографічними, соціальними, психічними ознаками та ознаками, що характеризують злочинну поведінку [2, с. 106]. Запропонована система ознак, на нашу думку, дозволить в повній мірі розкрити структуру особи, яка вчиняє злочини у сфері у сфері воєнної безпеки. Системне пізнання дозволить з'ясувати особливості предметної структури ознак, властивостей, рис осіб, які вчиняють корупційні злочини у сфері військової безпеки.

Демографічні ознаки. Переважну частину злочинів у сфері військової безпеки вчиняють чоловіки, що обумовлено специфікою військової сфери та професії. Саме чоловіки в переважній більшості обіймають керівні посади, пов'язані з виконанням організаційно-розпорядчих та адміністративно-управлінських обов'язків.

Для корупційних злочинів у сфері військової безпеки характерним зрілий вік осіб, які вчиняють корупційні злочини. Більшість корупційних злочинів у сфері військової безпеки вчиняють особи у віці старше 40 років. Це пов'язано з тим, що призначенню на керівну посаду, передує просування по службі. На керівні військові посади призначаються військовослужбовці, коли вони вже мають трудовий стаж, достатній професійний та життєвий досвід. В корупційні злочини у сфері військової безпеки, вчиняють особи у віці 40–50 років (69,2%), 23–40 років

(15,7%), понад 50 років (15,1%). В науковій літературі висловлюється думка, що в середньому віці цьому віці у людини особливо гостро стоять питання майнового характеру, і вони готові їх вирішувати, використовуючи надану владу та повноваження [3].

Всі особи, які були притягнуті до кримінальної відповідальності за вчинення корупційних злочинів у сфері військової безпеки мають громадянство України.

Узагальнення матеріалів кримінальних справ свідчить, що 87,9% осіб, які вчинили корупційні злочини у сфері військової безпеки мали вищу, у тому числі військову освіту, 12,1% – середню спеціальну. Слід зазначити, що особи, які вчиняють досліджувані злочини у порівнянні з особою середнього економічного злочинця відрізняються більш високим рівнем освіти.

Близько 84% осіб мали сім'ю, розлучені – 11,7%, неодружені особи фігурували у 4,3% вивчених кримінальних справ.

Соціальні ознаки особи, яка вчиняє корупційний злочин у сфері військової безпеки характеризується наявністю у неї владних повноважень, адже службова особа може зловживати владою або службовим становищем тільки будучи офіційно ними наділеною. Корупційні відносини виникають внаслідок того, що особа, яка зобов'язана сумлінно дотримуватися вимог законодавства та чітко слідувати своїм службовим повноваженням, однак свідомо допускає зловживання своєю владою або посадовим повноваженнями. Корупційні діяння особа вчиняє з корисливою метою, тобто для задоволення власних матеріальних інтересів або інтересів третіх осіб.

Для осіб які вчиняють корупційні злочини у сфері військової безпеки притаманні загальні ознаки особи-корупціонера. Такі особи мають постійне місце проживання. Характеризуються наявністю родини та дітей. Не зловживає спиртними напоями, в побуті характеризується позитивно-анесхильний до порушення громадського порядку. Досить часто особи-корупціонери середнього та вищого рангу являють собою взірць успішної кар'єри та просування по службі. Як правило, це особи, професіонали своєї справи, у яких налагоджені зв'язки, пов'язані із службовим становищем та посадою [4, с. 96].

У ст. 3 Закону України «Про засади запобігання і протидії корупції» визначено, що суб'єктами відповідальності за корупційні правопорушення є військові службові особи Збройних Сил України та інших утворених відповідно до законів військових формувань [5].

Військові службовці (посадові) особи – це військові начальники, а також інші військово службовці, які обіймають постійно чи тимчасово посади, пов'язані з виконанням організаційно розпорядчих або адміністративно-господарських обов'язків, чи виконують такі обов'язки за спеціальним дорученням уповноваженого командування.

Характерними ознаками військового начальника є: наявність підлеглих; право віддавати підлеглим обов'язкові для виконання накази (вказівки, розпорядження); право контролю виконання відданих наказів (розпоряджень); право давати оцінку діяльності підлеглих; право вимагати від підлеглих надання оперативної та іншої інформації; право приймати рішення по суті заявлених підлеглим клопотань, заяв, пропозицій, скарг тощо; право застосовувати до підлеглих заходи дисциплінарного заохочення та стягнення. При цьому слід враховувати, що військовими статутами передбачено такі категорії начальників: 1) начальники за військовим званням; 2) начальники за посадою [5].

Військовослужбовці, резервісти та військово-зобов'язані поділяються на рядовий склад, сержантський і старшинський склад та офіцерський склад. Суб'єктами корупційних злочинів у сфері військової безпеки як правило є військовослужбовці офіцерського складу, який відповідно класифікується на молодший, старший та вищий.

За статистичними даними Державної судової адміністрації України щодо кількості засуджених військовослужбовців за видом звання, близько половини з них припадає на рядовий склад, чверть – на сержантський і старшинський склад, близько 15% – на молодший офіцерський, а 10% – на старший офіцерський склад. Трапляються поодинокі випадки притягнення до кримінальної відповідальності представників вищого офіцерського складу за вчинення військових злочинів, що свідчить про корумпованість військової сфери [6, с. 112].

Від посади, яку обіймає особа, схильна до вчинення злочину, сфери діяльності, рівня органу, в якому вона працює, обсягу повноважень залежать характер та наслідки злочину. Поряд з цим, наявність у особи певного соціального статусу є суттєвою перешкодою у притягненні її до кримінальної відповідальності. Це пов'язано з тим, що особа, наділена владними повноваженнями, має можливість не лише зловживати ними, але й використовувати їх для захисту від дії закону у зв'язку з наявністю в неї корумпованих зв'язків. Аналіз матеріалів кримі-

нальних справ свідчить, що залежно від стажу роботи в керівній посаді у військовій сфері, вчиняють корупційні злочини: особи, які перебували на посаді від 1 до 5 років (52,9%); особи, які перебували на посаді від 5 до 10 років (29,2%); особи, які перебували на посаді понад 10 років (17,9%). Зайняття відповідної посади та повноваження нерідко створюють в окремих осіб хибне уявлення щодо можливості використання їх для задоволення особистих інтересів або інтересів інших осіб. Водночас надання неправомірної вигоди може бути здійснено будь-якою особою незалежно від посади, яку вона обіймає.

Рівень офіційних доходів у корупціонерів не відповідає рівню проживання, переважно це матеріально забезпечені люди. Для корупційних кримінальних правопорушень характерними є соціально-ролеві ситуації, за яких особа займає одне становище, а орієнтується на інше, прагне домогтися іншого рівня життя як для себе, так і членів своєї родини тощо [7, с. 108].

У військовій сфері спостерігається тенденція до незначного терміну перебування на посаді, коли особа наважується на вчинення суспільно небезпечного діяння. Це пояснюється прагненням керівників, які щойно отримали посаду в органах влади, збагатитися за рахунок бюджетних коштів, бажанням не упустити шанс «легкого збагачення». Щодо особи економічного злочинця, то в структурі цих осіб, навпаки, переважають особи, які обіймали посади понад 5 років – 36,7% [8, с. 114].

Вищевикладене дає можливість дійти висновку про існування певної залежності рівня криміногенної особи від терміну, протягом якого вона займає посаду. До того ж соціальні ролі, які виконують ці особи, тісно пов'язані зі специфікою наданих службових повноважень (щодо розпорядження бюджетними коштами). Для переважної більшості осіб, які вчиняють злочини даної категорії, характерною є о не відповідає. Врахування вищевикладеного має важливе значення при розробці та реалізації заходів запобігання цим злочинам на індивідуальному рівні.

Психологічні ознаки особи, яка вчиняє корупційні злочини у сфері військової безпеки розкривають її внутрішній світ, установки, стереотипи, емоційні, вольові, інтелектуальні якості, світогляд, ціннісні орієнтації, інтелектуальні ознаки, рівень потреб особи тощо.

Вивчення матеріалів кримінальних проваджень свідчить, що 100% корупційних злочинів у сфері військової безпеки вчиняються умисно, з корисливих мотивів. І хоча особи, які вчиня-

ють корупційні злочини, як і економічні злочинці, в більшості випадків матеріально забезпечені, за місцем роботи та проживання характеризуються з позитивної сторони, вважається, що мотивуючим фактором вчинення економічного злочину є прагнення особи злочинця покращити матеріальне становище у родині [8, с. 114]. Близько у 25% проаналізованих матеріалів кримінальних проваджень корупційні злочини вчиняються в інтересах третіх осіб.

У осіб, які вчиняють корупційні злочини у сфері військової безпеки, як і у класичного корупціонера, досить яскраво проявляються такі якості як активність, енергійність, ініціативність, емоційна стійкість, працездатність, розвинутий самоконтроль, схильність до вирішення важливих завдань, стресостійкість та здатність вирішувати складні задачі в складних умовах. Такі особи характеризуються високим рівнем комунікабельності, відкриті до співпраці та спільної роботи. Вони прагматичні, цілеспрямовані, егоїстичні. Відрізняються установкою на досягнення поставленої мети будь-якою ціною та будь-яким способом [4, с. 96].

Особі корупціонеру у сфері військової безпеки притаманний правовий нігілізм, ставлення себе вище за інших, надмірна самовпевненість, ігнорування правил внутрішнього порядку, прагнення до збагачення будь-якими шляхами, навіть шляхом злочинних дій, егоїзм, користолюбство, усвідомлення протиправності своїх дій. Досить часто, особи, які вчиняють посадові злочини, характеризуються високим рівнем пристосованості до різних соціальних ситуацій та обставин, здатні добре контролювати свою поведінку. Вони комунікабельні, здатні встановлювати соціальні контакти. Більшості таких осіб приманне прагнення до лідерства, суспільного визнання, їх соціальний профіль цілком може збігатися зі звичайною людиною. Поряд з цим, як слушно зазначає Лазаренко В. такі слова як «чесне служіння Батьківщині», «громадський обов'язок» втратили значення для громадян, і для військовослужбовців також. Метою сучасних громадян є не суспільне благо, а особисте, індивідуальні потреби, користолюбство тощо [9, с. 90].

Узагальнення матеріалів кримінальних справ дозволило виділити такі соціально-психологічні ознаки осіб, які вчиняють корупційні злочини у сфері військової безпеки: злочини завжди вчиняють у зв'язку з займаною посадою; розвинутий інтелект, психологічна установка на використання свого службового ста-

новища в протизаконних цілях; готовність проігнорувати закон та норми моралі, пожертвувати професійною честю та честю офіцера заради матеріальної або іншої вигоди; впевненість у владі грошей; переконаність у можливості та доцільності вирішення життєвих питань незаконним способом, визнання такого способу найбільш оптимальним тощо.

Ознаки, що характеризують злочинну поведінку. Найбільш поширеними злочинами у сфері військової безпеки є ст. 368 «Прийняття пропозиції, обіцянки або одержання неправомірної вигоди службовою особою, ст. 369-2 «Зловживання впливом» та ст. 410 «Викрадення, привласнення, вимагання військовослужбовцем зброї, бойових припасів, вибухових або інших бойових речовин, засобів пересування, військової та спеціальної техніки чи іншого майна, а також заволодіння ними шляхом шахрайства або зловживання службовим становищем.

Більшість корупційних злочинів у сфері військової безпеки вчиняються спеціальним суб'єктом, особою з особливим соціально-правовим статусом, який обумовлений наявністю владних, організаційно-розпорядчих чи адміністративно-господарських повноважень, без яких не можуть бути вчинені службові злочини. Від конкретного змістовного наповнення цього статусу (посади, яку особа обіймає; сфери її діяльності; рівня органу, в якому вона працює; характеру повноважень тощо) безпосередньо залежать характер службового злочину та його наслідки. Специфічний соціально-правовий статус службової особи є тим фактором, який породжує проблеми із застосуванням антикорупційного законодавства, що саме ускладнює притягнення особи до відповідальності за вчинені службові злочини. Особа, наділена владними повноваженнями, має можливість не лише зловживати ними для задоволення своїх потреб чи потреб інших осіб, а й використовувати їх для захисту від дії закону, застосування правоохоронними органами антикорупційного законодавства щодо неї або інших осіб. При цьому чим вищу посаду вона обіймає, тим більше можливостей у неї є для нейтралізації заходів соціального контролю [10, с. 152].

Кримінальна характеристика особи, яка вчиняє корупційні злочини у сфері військової безпеки полягає у наступному: близько 13–15% осіб вчиняють корупційні злочини у складі групи; 5–6% роблять це повторно тощо. У 2016 р. було виявлено 64 службові особи та працівників Збройних сил України, які вчи-

нили корупційні правопорушення, а у 2019 р. – 5 осіб (-91%). У 2016 році засуджено 20 службових осіб та працівників Збройних сил України, а у 2019 р. – 7 (-35%).

Найбільше осіб, які вчиняють корупційні кримінальні правопорушення виявляється у Збройних силах України (всього 214 осіб за аналізований період) та органах, установах Державної прикордонної служби (174 особи). Найменше осіб-корупціонерів виявлено в інших, утворених відповідно до законодавства військових формуваннях (18 осіб).

Корупцію в сфері військової безпеки можна охарактеризувати такими ознаками: сфера діяльності – військова сфера; суб'єкт – особа, наділена владними повноваженнями; корисливий мотив, задоволення особистих інтересів, або інтересів третіх осіб; мета – отримати неправомірну вигоду; вчиняється одноособово або у співучасті.

Поширеними способами вчинення корупції у сфері військової безпеки є підкуп, зловживання владою або службовим становищем, неправомірне надання/отримання неправомірної вигоди, незаконне використання влади для заволодіння майном тощо.

Кримінально-правова характеристика корупціонера у військовій сфері в значній мірі співпадає з кримінально-правовою характеристикою службового злочинця. Зокрема, близько 13–15% таких осіб учиняють службові злочини в складі групи; Кожний восьмий груповий службовий злочин вчинюється у складі організованої групи або злочинної організації. В середньому 5–6% осіб, які вчинили службові злочини, вчиняють їх повторно [10, с. 152]. Відмічається суттєве зменшення кількості осіб, яких засуджено та реально призначено покарання за вчинення корупційного злочину у сфері військової безпеки. Найпоширенішим видом покарань за корупційні злочини у сфері військової безпеки є штраф серед основних видів покарань та позбавлення права обіймати певні посади серед додаткових видів покарань.

Висновки. За демографічними ознаками корупціонерами у сфері військової безпеки є переважно чоловіки, середнього віку, з вищою освітою, які мають родину. Соціальні ознаки характеризуються наявністю у особи корупціонера владних повноважень, наявністю підлеглих осіб (військові службові особи, начальники). Особа пасивного корупціонера наділена організаційно-розпорядчими та адміністративно-господарськими повнова-

женнями, що обумовлюють коло її зловживань для отримання неправомірної вигоди. Найчастіше корупційні злочини вчиняються особами, які перебували на керівній посаді від 1 до 5 років (52,9%). Корупціонери у військовій сфері характеризуються високим рівнем доходів та звичкою вирішувати свої проблеми за рахунок підлеглих чи інших осіб.

Психологічні ознаки корупціонерів у військовій сфері характеризують їх як осіб активних, енергійних, ініціативних, емоційно стійких, працездатних, з розвинутим самоконтролем, схильністю до вирішення важливих завдань в складних умовах, стресостійкістю. Поряд з цим, вони прагматичні, користолобиві, цілеспрямовані, егоїстичні, з надмірною самовпевненістю. Більшість корупційних злочинів у сфері військової безпеки вчиняються спеціальним суб'єктом зі спец іальним статусом, як одноособово так і у складі групи. 5–6% досліджених випадків притаманний систематичний характер вчинення корупційних дій. Мотив – корисливий мотив, задоволення особистих інтересів, або інтересів третіх осіб, мета – отримати неправомірну вигоду. Поширеними способами вчинення корупції у сфері військової безпеки є підкуп, зловживання владою або службовим становищем, неправомірне надання/отримання неправомірної вигоди, незаконне використання влади для заволодіння майном тощо.

Список використаної літератури:

1. Кудрявцев В. Н. Причинность в криминологии (О структуре индивидуального преступного поведения). М. : Юрид. лит., 1968. С. 10.
2. Криминологія. : підручник / Б. М. Головкін, В. В. Голіна, О.В. Лисодєд та ін. ; за заг. ред. Б. М. Головкіна. Х. : Право. 2020. 384 с.
3. Ромців О. І. Характеристика осіб, що вчиняють посадові злочини. *Митна справа*. 2013. № 5(2.2). С. 66–71. URL : [http://nbuv.gov.ua/UJRN/Ms_2013_5\(2](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Ms_2013_5(2)
4. Капинус О.С. Криминологическое исследование личности коррупционного преступника. *Журнал зарубежного законодательства и сравнительного правоведения*. 2018. № 1. С. 95–100.
5. Про запобігання корупції : Закон України. 14 жовтня 2014 року № 1700-VII. *Голос України*. 25.10.2014 № 206.
6. Колодяжний Криминологічна характеристика військових злочинів. *Наукові дослідження*. 2016. Вип. 26. С. 109–117. URL : http://dspace.nlu.edu.ua/bitstream/123456789/6227/1/Kolodygnyu_109.pdf

7. Мезенцева І. Кримінологічна характеристика корупційної злочинності *Науковий часопис Національної академії прокуратури України*. 2014. № 4 С. 106–113. URL: <http://www.chasopysnaru.gov.ua/chasopys/ua/pdf/4-2015/mezenceva.pdf>
8. Кальман О. Г. Стан та головні напрямки попередження економічної злочинності в Україні: теоретичні та прикладні проблеми : [монографія]. Харків : Гімназія, 2003. 352 с.
9. Лазаренко В. В. Кримінологічна характеристика особи працівника кримінально-виконавчої установи, який вчиняє злочини у сфері службової діяльності. *Підприємництво, господарство і право*. 2008. № 1. С. 88–91.
10. Кондратов Д. Кримінологічна характеристика сучасної корупційної злочинності в Україні. *Вісник Кримінологічної асоціації України*. 2018. № 1. С. 152.

Voitovich I. I. Characteristics of persons who commit corruption crimes in the field of military security in Ukraine

The relevance of the article is that the criminological characterization of any phenomenon, in addition to the analysis of quantitative and qualitative indicators, necessarily includes the characterization of the person who plays the main role in the commission of a specific socially dangerous act. Characterization of a person who commits a crime is an integral part of every criminological study. Since the definition of a set of signs that are characteristic of a person prone to committing a crime, allows to determine a set of adequate and effective prevention measures. The work of persons who commit corruption crimes in the field of military security in Ukraine are proposed. Social, biological and psychological sides of the perpetrator person at an angle of their influence on criminal behavior are investigated. According to the demographic features of corruptioners in the field of military security, there are mainly men, middle ages, with higher education that have a family. Social signs are characterized by the presence of powers of corruption officer, the presence of subordinates (military officials, chiefs). The person of the passive corruption has endowed with organizational and administrative and economic powers, which determine the range of its abuses to obtain unlawful benefits. Often, corruption crimes are committed by persons who were in a senior position of 1 to 5 years (52.9%). Corruptioners in the military sphere are characterized by a high level of income and habit of solving their problems at the expense of subordinates or other persons. The psychological signs of corruptioners in the military sphere characterize them as individuals of active, energetic, initiative, emotional stable, able-bodied, with developed self-control, a predisposition to solving important tasks in difficult conditions, stress resistance. Along with this, they are pragmatic, customer, purposeful, selfish, with excessive self-confidence. Most corruption crimes in the field of military security are committed by a special entity with a special class, both individually and as part of the group. 5–6% of the investigated cases are inherent in the systematic nature of the commission of corruption. The motive is a guilty motive, satisfaction of personal interests, or interests of third parties, the goal is to get unlawful benefits. The widespread ways of committing corruption in the field of military security are bribes, abuse of power or official position, unlawful provision / receipt of unlawful benefits, illegal use of power to take possession of property, etc.

Key words: *corruption, crime, military safety, criminal behavior, characteristic of persons.*